

POATE, O PRIVELIȘTE NEÎNSEMNATĂ,

DOUĂZECI DE METRI MAI DEPARTE
Când se termină cu târâtul, mama
și fata se opriră și traseră aer în piept.
Ceva negru și dreptunghiular era adăpostit în zăpadă.
Numai fata îl văzu.
Se aplecă și îl ridică,
și îl ținu cu hotărâre între degete.
Cartea avea litere argintii.

Se țineau de mână.

Își luară un ultim rămas-bun scăldat în lacrimi și se întoarseră și plecară uitându-se înapoi de mai multe ori.

Cât despre mine, am mai stat preț de câteva minute.

Am făcut cu mâna.

Nimeni nu mi-a răspuns.

Mama și fiica au părăsit cimitirul și s-au îndreptat spre următorul tren către München.

Amândouă erau slabe și palide.

Amândouă aveau răni pe buze.

Liesel a remarcat asta în geamul murdar și încețoșat al trenului atunci când se urcară, chiar înainte de amiază. După cum a scris chiar hoțul de cărți, călătoria a continuat ca și cum *nimic* nu s-ar fi întâmplat.

Când trenul opri la Bahnhof, în München, pasagerii se revărsară ca dintr-un ambalaj rupt. Erau oameni de toate condițiile sociale, dar, dintre ei, cel mai ușor de recunoscut erau cei săraci. Oamenii nevoiași mereu încearcă să se miște, ca și cum un loc nou i-ar putea ajuta. Ei ignoră faptul că o nouă versiune a vechii probleme îi va aștepta la capătul călătoriei – ruda pe care te ferești să o săruți.

Cred că mama ei știa asta prea bine. Nu își ducea copiii în înalta societate din München, dar se pare că fusese găsită o familie adoptivă,

și în lipsă de altceva, noua familie putea măcar să-i hrănească pe fată și pe băiat puțin mai bine și să-i educe cum se cuvine.

Băiatul.

Liesel era sigură că mama îi purta amintirea atârnată peste umăr. Ea îl scăpase. Ea îi văzuse picioarele și trupul izbînd peronul.

Cum de putea să meargă?

Cum de putea să se miște?

Acesta este genul de lucruri pe care nu le voi cunoaște niciodată sau înțelege: de ce sunt oamenii capabili.

Îl ridică și continuă să meargă, cu fata agățată într-o parte.

Se întâlnește cu autoritățile și întrebări despre întârziere și despre băiat au făcut să li se ridice capetele vulnerabile. Liesel rămase în colțul biroului mic și prăfuit, în timp ce mama ei stătea pe un scaun, cu gândurile ei încleștate.

Urmă haosul de rămas-bun.

Fata își îngropă capul în unduirile de lână ale paltonului mamei sale. Și apoi a fost târâtă din nou.

La distanță bunicică de periferia Münchenului se afla un orașel numit Molching, supranumit, de cei ca tine și ca mine, Molking. O duceau acolo, pe o stradă numită Himmel.

O TRADUCERE

Himmel = Rai

Oricine ar fi fost cel care a numit strada Himmel, cu siguranță avea un simț zdravăn al ironiei. Nu că ar fi fost iadul pe pământ. Dar era al naibii de cert că nici raiul pe pământ nu era.

Cu toate acestea, părinții sociali ai lui Liesel așteptau.

Hubermannii.

Așteptaseră o fată și un băiat și urma să fie plătiți cu o mică alocație pentru că îi îngrijeau. Nimeni nu voia să fie cel care îi va spune Rosei Hubermann că băiatul nu supraviețuise călătoriei. De fapt, nimeni nu voia să îi zică nimic niciodată. Nu avea un caracter de invidiat, deși avusese rezultate bune cu copiii adoptați în trecut. Aparent, îi îndreptase pe câțiva.

Pentru Liesel, plimbarea cu mașina era ceva nou.

Nu mai fusese niciodată în vreuna.

Avea un nod în stomac și speranța că se rătăciseră sau se răzgândiseră. Dincolo de toate, gândurile ei se întorceau întruna la mama ei, înapoi la Bahnhof, la momentele de dinaintea plecării. Tremurând. Făcută ghem în haina inutilă. Își rosese unghiile așteptând trenul. Peronul era lung și incomod – o fâșie de ciment rece. Oare mama ei va fi atentă să zărească mormântul fiului ei în timpul călătoriei de întoarcere? Sau va dormi prea adânc?

Mașina înainta, în vreme ce Liesel era îngrozită de ultima cotitură fatală.

Ziua era gri, culoarea Europei.

Draperii de ploaie erau trase în jurul mașinii.

– Aproape că am ajuns. Asistenta ei socială, Frau Heinrich, se întoarce și zâmbi. *Dein neues Heim*. Noua ta casă.

Liesel făcu un rotocol pe geamul pe care picura apă și privi afară.

O FOTOGRAFIE DE PE STRADA HIMMEL

Clădirile par să fie
lipite laolaltă, în mare parte mici
case și blocuri ce par
nervoase. Zăpadă întunecată
se întinde ca un covor. Erau

**beton, copaci goi
ca niște cuiere și aer cenușiu.**

Era și un bărbat în mașină. Rămase cu fata, în vreme ce Frau Heinrich dispăru înăuntru. El nu vorbea niciodată. Liesel presupuse că era acolo să se asigure că nu fuge sau să o determine să intre în casă dacă făcea nazuri. Totuși, mai târziu, atunci când problemele chiar au apărut, el doar stătea și privea. Poate că el era doar ultima salvare, o soluție finală.

După câteva minute, ieși un bărbat foarte înalt. Hans Hubermann, tatăl adoptiv al lui Liesel. Lângă el era Frau Heinrich, o femeie de înălțime medie. În cealaltă parte se afla silueta ghemuită a Rosei Hubermann, care arăta ca un dulap cu o haină aruncată peste el. Mergea cu o legănare specifică. Aproape drăguță, dacă fața nu i-ar fi fost ca un carton încrețit și nu ar fi avut o expresie agasată, ca și cum abia ar fi tolerat situația. Soțul ei mergea drept, cu o țigară arzându-i mocnit între degete. Își răsuca propriile țigări.

Problema era următoarea:

Liesel nu voia să iasă din mașină.

– *Was ist los mit diesem Kind?* o interogă Rosa Hubermann. Repetă: Ce are copilul ăsta? Își băgă capul în mașină și zise: *Na, komm. Komm.*

Spătarul scaunului din față fu azvârlit înainte. Un coridor de lumină rece o invită afară. Nu voia să se miște.

Afară, prin rotocolul făcut, Liesel vedea degetele bărbatului înalt încă ținând țigara. Din capăt cădea scrum care sălta și se ridica de mai multe ori înainte să ajungă jos. Au trecut cincisprezece minute până când au reușit să o smulgă din mașină. Bărbatul înalt a fost cel care a izbutit.

Încet.

După aceea a urmat poarta de care s-a agățat.

Din ochi îi curgeau lacrimi în timp ce se ținea cu îndârjire și refuza să intre. Începuseră să se adune oameni pe străzi, până când Rosa Hubermann i-a înjurat și ei au plecat de unde veniseră.

O TRADUCERE A ANUNȚULUI

ROSEI HUBERMANN:
La ce vă uitați, nenorociților?

În cele din urmă, Liesel Meminger intră prudentă înăuntru. Hans Hubermann o ținea de mână. În cealaltă avea gentuța. Îngropată sub stratul răsucit de haine era o carte mică, neagră, pe care probabil o tot căuta, în ultimele ore, un gropar în vârstă de paisprezece ani dintr-un orașel fără nume. Mi-l imaginez zicându-i șefului: „Îți jur, nu am idee ce s-a întâmplat cu ea. Am căutat peste tot. *Peste tot!*“ Sunt convinsă că nu ar fi bănuț-o pe față, și totuși acolo era – o carte neagră, cu litere argintii, ascunsă sub hainele sale.

MANUALUL GROPARULUI

Un ghid în doisprezece pași
pentru succesul în meseria de gropar
Publicată de Asociația Cimitirelor din Bavaria.

Hoțul de cărți dăduse lovitura pentru prima dată, era începutul unei ilustre cariere.